

4. STRUKTURA UČEŠĆA MLADIH

Prateći preporuke iz evaluacije OPENS2018 napravljenih od Saveta za mlade i Grada Novog Sada, struktura učešća mladih se znatno poboljšala. Ovo se odnosi na kvalitet omladinske strukture i broja organizacija civilnog sektora/neformalnih grupa mladih, koje preuzimaju vodeću ulogu u pripremama za OPENS2019. Velika motivacija i aktivistički duh novosadske omladine, dovelo je do osnivanja Novosadskog omladinskog Foruma (NOF), koji okuplja preko 100 omladinskih organizacija/neformalnih grupa mladih. Stoga se u poređenju sa prethodnom godinom učešće mladih povećalo za 80%. Grad je prepustio svu nadležnost NOF-u, verujući da mladi najbolje znaju koje su njihove potrebe i prioriteti. Paralelno sa konsultacijama sa Gradom, NOF je formirao radne grupe kako bi obezbedio efikasne pripreme za osvajanje titule (program, omladinske politike, učešće mladih, informisanje/PR, aplikacija). NOF je došao do zaključka da je pored priprema za OPENS2019, ova mreža dovela do značajnih ali i nepredviđenih rezultata. Stoga je odlučeno da se ojača uloga NOF-a na sve relevantne problematike omladinske politike, čime je postao zvanična omladinska struktura učešća mladih u gradu. Takođe, NOF je odlučio da registruje asocijaciju omladinskih organizacija civilnog društva u maju 2016. godine. Na taj način je NOF postao prepoznat kao administrativno legalno telo, čime se formalizovalo partnerstvo sa Gradom, a sve to u vezi sa OPENS2019.

5. UGOSTITELJSKA INFRASTRUKTURA

Novi Sad je domaćin mnogim regionalnim kulturnim događajima (EXIT, Cinema city, Festival uličnih svirača, Dani Brazila i tako dalje), festivalima i sportskim događajima kao što je Univerzijada (2008) i različiti evropski sportski događaji i šampionati (košarka, odbojka, rukomet i tako dalje). Ovo je dokaz da grad ima dovoljno kapaciteta, stručnosti i volontera da postavlja standarde u reintegraciji Zapadnog Balkana u evropsko društvo.

Novi Sad trenutno ima 25 hotela koje nude komfor od 3 do 5 zvezdica (1238 soba). Hoteli su prilagođeni da prime različite grupe ljudi, uključujući i ljude sa invaliditetom. Oko 30 hostela nude 228 soba po nižim cenama. Kao univerzitetski grad i srednjoškolski centar (30 srednjih škola), sa 80000 studenata i đaka iz celog regiona, domovi se koriste za smeštaj kada je grad domaćin velikim događajima (pogotovo tokom leta). Dijapazon smeštaja je veoma širok te je prilagodljiv svakom budžetu.

Grad je smešten pored evropskog puta Koridor 10, koji povezuje osam zemalja od Salzburga do Soluna. Beogradski aerodrom se nalazi na 40 minuta od Novog Sada zbog čega je Novi Sad odlično povezan što se tiče transporta. Što se tiče gradskog prevoza, Novi Sad nije ni preterano velik a ni malo grad, stoga je sve na pešačkoj udaljenosti na 50 minuta. Ima dobro razvijene biciklističke staze i postoji mogućnost iznajmljivanja biciklova širom grada za svega 100 dinara na dan. Postoji 115 različitih autobuskih linija (cena karte je 55 dinara) i taksi po pristupačnoj ceni (od 120 do 240 dinara). Zahvaljujući ovakvoj infrastrukturi pruža se širok spektar mogućnosti transporta kako biste došli do željene destinacije po pristupačnim cenama za mlade.

Kroz svoju istoriju, Novi Sad je bio srpski kulturni centar, poznat kao "Srpska Atina". Ponosi se svojim bogatim kulturnim i istorijskim nasleđem – 6 muzeja, 12 galerija, 4 pozorišta, 5 bioskopa i Petrovaradinska tvrđava. Petrovaradinska tvrđava je veoma popularno mesto za omladinske aktivnosti, festivale i koncerte, obzirom na to koliko je građevina fascinantna sama po sebi. Deo aktivnosti OPENS2019 će se odvijati na tvrđavi (FUN park, koncerti, performansi, festivali, EXIT). Novi Sad je poznat po popriličnom broju sajмова i festivala kao što su Cinema city i EXIT koji je osvojio titulu „Best European Destinations” 2016. godine (dodeljen od strane Evropske komisije). Do sada, 2.5 miliona ljudi iz preko 60 zemalja su posetili EXIT. Štaviše, Novi Sad je poznat po svom noćnom životu sa brojnim klubovima, restoranima i kafe-barovima. Sav ovaj potencijal će biti korišćen za razvoj turističke ponude u saradnji sa Turističkom organizacijom Novog Sada, čime će se Novi Sad promovisati kao omladinski privlačna destinacija – otvoramo vrata mladima iz regiona i iz Evrope. Kako bismo plasirali ovu ideju, kao deo OPENS2019, Grad Novi Sad je otvorio Kancelariju za održive destinacije, koja će biti zadužena za obnavljanje starih i zaboravljenih građevina, koje će biti dizajnirane za mlade. Jedna od njih jeste industrijski kompleks, Creative Youth Polis, poznatija kao Kineska četvrt, koja će se koristiti za OPENS2019. Ono će omogućiti da se omladinsko preduzetništvo i kreativna industrija dodatno proguraju, i da se razvijaju dodatne prilike za omladinski rad.

Što se tiče međunarodnih sastanaka i događaja, Novi Sad nudi brojne odgovarajuće objekte, koji će biti korišćeni za OPENS2019. Prijemi će se održavati u predivnoj Gradskoj kući, dok će se konferencije održavati u gradskoj ili pokrajinskoj skupštini, koje često koriste omladinske organizacije. Kao univerzitetski grad, Novi Sad može da ponudi brojne amfiteatre koji mogu da se koriste za sastanke i treninge, uključujući i prostorije Kulturnog centra, novosadske prostorije za sajmove i vojvođanskog omladinskog centra, Petrovaradinska tvrđava, Dunavski kej, 4 gradska parka, 2 pozorišta i brodsko pozorište, glavni gradski trg

itd. Ova čitava regija, uključujući i gradske autobuse i železničke stanice pokriva besplatan WIFI, čime se omogućuje veći pristup informacijama i promociji Novog Sada kao i Omladinske prestonice Evrope.

6. INFORMACIJE O GRADU

Istorija

Značenje reči Novi Sad na srpskom jeste „nove sadnice” koje simbolično, u kontekstu OPENS2019, označavaju 80000 mladih i dodatnih 80000 studenata koji odrastaju u ovom mladom gradu. Decenijama Novi Sad je pionir i simbol omladinskog aktivizma, kao pokretač značajnih društvenih promena i sistematske brige o mladima tokom istorije. Čak i tokom 30-ih godina prošlog veka, mladi su imali dve zgrade donirane od strane filantropa, gde su se odigravale različite omladinske, kulturne, obrazovne i međunarodne sportske aktivnosti. Sistematska briga o mladima bila je nastavljena tokom socijalizma, kada su mladi obrazovali prve strukture i forme omladinskog rada. Kada se socijalizam urušio, krajem 80-ih, grupa novosadskih omladinskih aktivista osnovalo je Žutu kuću, gde se negovao omladinski aktivizam. Tokom ustanka protiv represivnog Miloševićevog režima, novosadska omladina i cela Srbija odigrale su ključnu ulogu u društvenim promenama, organizujući proteste i anti-ratne kampanje. Ove okolnosti dovele su do festivala – EXIT koji je bio iniciran od strane novosadskih omladinskih aktivista. Ovo je rezultiralo padom režima i romiranjem demokratske vlade 2000. godine. Početkom novog milenijuma razne grupe mladih započele su inicijative, osnivajući nevladine organizacije, oživljavanjem omladinske politike. Novosadska omladina je nastavila da bude pionir u borbi za reformisanjem zakona i politika, obezbeđujući sistematsku brigu o mladima.

Zahvaljujući ovom trudu mladih, prvi omladinski radnici u Srbiji su bili obrazovani u Novom Sadu 2001. godine, kada su se obrazovale prve osnovne i master akademske studije iz oblasti omladinskog rada na novosadskom univerzitetu. Jedan od prvih omladinskih klubova u Srbiji koji je bio upravljan od strane mladih, osnovan je u Novom Sadu. Sa ovakvim uspesima, novosadska omladina je potom zagovarala za obrazovanje Pokrajinskog sekretarijata za sport i omladinu 2002. godine, koja je prva razvila Lokalni akcioni plan 2003. godine u Srbiji. Prateći primer iz Novo Sada, počela je nacionalna gerila kampanja pod sloganom „Gde je naše Ministarstvo omladine i sporta?”, koja je rezultirala osnivanjem ovog Ministarstva 2008. godine, zatim kreiranjem Nacionalne strategije za mlade 2009. i Zakonom o mladima 2011. godine. Neformalna mreža mladih koja je zagovarala formiranje ministarstva, dovela je do formiranja Nacionalnog saveta za mlade Srbije KOMS 2011.

Nacionalna asocijacija praktičara i praktičarki omladinskog rada je inicirana i osnovana u Novom Sadu 2009. godine. Prva predsedništva KOMSa i NAPORa došla su iz novosadskih omladinskih struktura.

Postojeće strukture mladih i njihova uloga u gradskoj vlasti

Novi Sad ima 1304 organizacija civilnog društva, od kojih su 10% omladinske organizacije i organizacije za mlade, i većina njih učestvuje u OPENS2019. Grad Novi Sad ima dobru omladinsku strukturu koja je definisana i u skladu sa Zakonom o mladima, Nacionalnom strategijom za mlade, Pokrajinskim akcionim planom za mlade i Lokalnim akcionim planom. Ove strukture i mehanizmi obezbeđuju učešće mladih, implementaciju i razvoj omladinskih politika i kvaliteta pružanja usluga vezanih za mlade.

Omladinske strukture omogućavaju novosadskoj omladini da učestvuju u prosecu donošenja odluka dok u isto vreme značajno utiču na strategije, zakone i druge političke procese. Na nacionalnom nivou, pored MOSa, Srbija ima tri nacionalne asocijacije KOMS (obezbeđuje učešće mladih), NAPOR (obezbeđuje kvalitetne usluge za mlade) i Nacionalna asocijacija Kancelarija za mlade (obezbeđuje implementaciju omladinske politike od strane lokalnih vlasti). Ovo predstavlja jedinstvenu i koherentnu omladinsku strukturu koja omogućava mladima učešće na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i evropskom nivou. Takođe, MOS je osnovao Savet za mlade pri Ministarstvu, u kojoj je novosadskoj omladini omogućeno da učestvuju kroz NAPOR, KOMS ili kao predstavnik bilo koje nezavisne organizacije civilnog društva. Ovaj savet ima savetodavnu ulogu pri ministarstvinom strateškom planiranju. Sličan model je primenjen na lokalni nivo, ali sa većom strukturom učešća mladih. Grad Novi Sad ima takođe Savet za mlade, kao savetodavno telo u gradskoj skupštini, koju čine predstavnici lokalnih političkih podmladaka i organizacija civilnog društva. Štaviše, Novi Sad ima Gradsko veće za sport i omladinu, kao i lokalnu Kancelariju za mlade, koje povezuju mlade i gradsku vlast. Kancelarija za mlade se stara da se primenjuje Lokalni akcioni plan (LAP), brine se o učešću mladih i koordiniše akterima omladinske politike. Prema Zakonu o mladima, strategije i akcioni planovi moraju da se razvijaju uz učešće mladih. Stoga su i Nacionalna strategija za mlade i LAP kreirani u tom maniru. Novi Sad je oduvek prednjačio kad su u pitanju reformističke prakse, što je još jednom bilo dokazano sa OPENS 2018/2019, kada se probudila pozitivna mladalačka energija u celoj Srbiji. Iako Novi Sad nije osvojio OPENS2018 titulu, ono je ipak donelo veliki uspeh. Preko 100 omladinskih organizacija i brojne neformalne grupe mladih ujedinile su sve relevantne interesne strane.

Čelnici i funkcioneri iz lokalnih, pokrajinskih i nacionalnih vlasti, nevezano za političke afinitete, ali i premijer, složili su se da mladi treba da budu na vrhu svojih agendi.

Prošle godine Lokalni odbor i Grad uradili su evaluaciju procesa OPENS2018, koje je ukazalo da šire učešće mladih a i šira omladinska liderska uloga treba da se poboljša. Ovo je rezultiralo formiranjem Novosadskog omladinskog Foruma, koje okuplja 105 omladinskih organizacija i neformalnih grupa mladih. NOF je povećalo učešće mladih za otprilike 80% u poređenju sa OPENS2018. Još jedan rezultat jeste povećanje gradskog budžeta za mlade za 75%, uključujući i gradski projekat Creative Youth Polis.

Ovo je snažan indikator da je vlast posvećena poboljšanju položaja mladih i poštovanju njihovih mišljenja. NOF je formiran sa primarnom ulogom da bude partner gradu za OPENS2019, ali se ubrzo shvatilo da je ova mreža donela značajne neočekivane rezultate (isplativost, korišćenje resursa, veći lobi i platforma za zagovaranje i tako dalje). Stoga je NOF proširio svoju ulogu na sve probleme vezane za učešće i omladinske politike u Novom Sadu, čime je postala omladinska struktura za učešće mladih kao primer dobre prakse. Ona predstavlja neformalnu platformu za omladinske organizacije civilnog društva, za otvoren dijalog, gde se demonstrira demokratski i efektivni načini komunikacije sa gradskom vlasti. NOF je odlučio da registruje asocijaciju OCD, koju čine NOF članovi – „OPENS” (maj 2016), koja predstavlja formalnog partnera gradu za OPENS2019. Formiranjem Gradonačelnikovog saveta za mlade (koji će se realizovati u narednom periodu), je još jedan rezultat rada NOF-a. Ova tri nova tela zajedno sa Kancelarijom za mlade, Gradskom upravom za sport i omladinu, Savetom za mlade Skupštine grada predstavljaju jedinstvenu i solidnu strukturu za učešće mladih.

Implementacija omladinskih politika i servisi podrške mladima

U skladu sa Zakonom o mladima, Nacionalnom strategijom za mlade i Pokrajinskim akcionim planom, Novi Sad je razvio institucionalne mehanizme kojima se obezbeđuje razvoj omladinskih politika i njihove implementacije. Glavni cilj Lokalnog akcionog plana (LAP) 2015-2018 je poboljšanje položaja mladih u gradu. Na osnovu analiza, LAP je definisao 9 prioriteta za mlade: obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje, kultura i slobodno vreme, volonterski rad i aktivizam, bezbednost, informisanje, mladi u zaštiti životne sredine i održivom razvoju i socijalna politika prema mladima. U proteklih 5 godina realizovano je 339 projekata. Na osnovu mera definisanih u LAP-u servisi podrške mladima su razvijene i

implementirane. Novi Sad je jedan od lidera u kvalitetnim servisima za mlade, obzirom na to da su prvi omladinski radnici obrazovani u Novom Sadu, i obzirom na to da se NAPOR kao nacionalno telo stara o kvalitetu omladinskog rada u Novom Sadu. Postoji kontinuiran trend u spajanju omladinskih organizacija, deljenja zajedničkog prostora i osnivanja omladinskih klubova i centara, koji ciljaju na to da postigne veći domet mladih kroz integrisane omladinske servise. Neki od njih jeste INFOPOLIS – omladinski infocentar, Omladinski kreativni centar, Vojvodjanski omladinski centar itd. YOUTH POLIS je jedan od glavnih stubova, koji će obezbediti da se omladinsko preduzetništvo i kreativna industrija razvijaju, kao i razvoj dodatnih prilika za omladinski rad kroz omladinski aktivizam i umrežavanje za razvoj evropskih projekata. Dodatno, Novi Sad ima Ombudsmana za mlade, Studentskog ombudsmana, Studentski parlament i Omladinski radio.

Regionalne, nacionalne i evropske veze

Sve strukture, politike i mehanizmi su u primeni i prate razvoj evropskih trendova i uspešne reforme u omladinskom sektoru (2009-2015). Jedan od razloga za uspeg jesu dugoročna partnerstva i članstva novosadskih omladinskih OCD u brojnim evropskim mrežama (SEEYN, AISEC, IOGT-NTO, Active, AEGEE, YEO, ESTIEM, i tako dalje). Kroz KOMS, omladinske OCD imaju pristup Evropskom omladinskom forumu, a kroz NAPOR mogu da učestvuju u procesima na najvišem evropskom nivou koje se tiču omladinske politike i razvoja omladinskog rada. Ovo omogućuje novosadskoj omladini da razvijaju modele dobre prakse, da steknu know-how, i da učestvuju u pionirskim inicijativama od lokalnog do evropskog nivoa. Sve ovo je rezultiralo u tome da novosadski mladi imaju snažan evropski identitet. Proces evropskih integracija snažno je podržan od trenutne Vlade, što se može videti i iz pisma podrške koju predsednik Vlade dao OPENS2019. (**Annex I a) Annex 4.3.1.**

Sa veoma jakom istorijom omladinskog aktivizma, uzbudljivi legalni, strateški okviri omladinske politike, mehanizmi, strukture za kvalitet servisa za podršku mladima i učešće mladih od lokalnog do evropskog nivoa, unapredili su infrastrukturu za mlade (Creative Youth Polis) i što je bitno, zahvaljujući snažnoj saradnji sa gradom, novosadska omladina ima priliku da sama uobliči svoju budućnost i grad prema svojim potrebama. Novi Sad je snažan primer grada koji zaista pruža sistematsku brigu o mladima i ulaže u potencijal mladih, znajući da su mladi ključna pokretačka snaga demokratije, solidarnosti, ekonomskog prosperiteta i blagostanja. Novi Sad će opet postati trendseter u reformističkim praksama, čime će motivisati mlade u Srbiji i Evropi da se pridruže pokretu stvarajući nove prilike i ukrcavanjem na putu otvaranja novih vrata mladima. Annex 4.3.2.

7. MOTIVACIJA

Zašto Novi Sad želi da postane Omladinska prestonica Evrope? Za

Novi Sad i njegove mlade to je prosto potvrda nečega što mi već jesmo - deo Evrope. Teške decenija su iza nas i niko ne želi da gleda nazad, ali naša realnost nas tera da shvatimo da su današnje generacije prve bez ratova tokom tih decenija. Punoletni mladi su videli mostove kako gore, iskusili su rat, bombardovanje, izolaciju, ne znajući šta će sutra doneti. To su bili mladi koje niko nije želeo, i niko nije računao na njih. Sutra je donelo 2000. godinu sa 100 dana EXIT festivala u Novom Sadu, kada smo verovali da će sve biti drugačije - bili smo puni nade, živeli za to da vidimo bolje dane. Sutra je donelo NADU. Za mlade ljude to je značilo mogućnost da uživaju u životu - da putuju, upoznaju nove ljude, zaljube se, studiraju i žive život pun MOGUĆNOSTI. Živeti život u miru je dragoceno, ali samo-realizacija je ono što nam je trebalo. Mladi ljudi Novog Sada i Srbije su željni toga.

Bez obzira na tešku realnost, postoje vrednosti koje smo sačuvali, o kojima se brinemo i u koje verujemo: tolerancija, solidarnost, sloboda i jednakost. Nije lako jednom mladom radoznom čoveku, a svaka mlada osoba je takva, želi da bude u korak sa svetom, a ima tako tešku prošlost, pesimističnu realnost i mutnu budućnost. Ali budućnost je ono što sami od nje napravimo - a mi je želimo sjajnu i svetlu! Punu nade i mogućnosti!

Naš recept za osvajanje titule Omladinske prestonice Evrope 2019 jeste: 1. da pronađemo nadu, probudimo je i protresemo, 2. da radimo naporno u cilju pronalaženja sreće, 3. da pospemo malo nade na svaku mladu osobu u Novom Sadu, i onda da širimo ovaj slobodni duh Srbijom, Evropom i univerzumom.

Kada smo bili izabrani u top 5 Omladinske prestonice Evrope 2018, to nas je već učinilo pobednicima. Videvši poverenje i podršku evropskih interesnih strana, mladi su opet preuzeli aktivnu ulogu u razvijanju aplikacije za OPENS2019. Konsultovali smo se sa mladima zašto bi Novi Sad trebalo da postane OPENS2019, i na šta bi trebalo da se najviše fokusiramo. Ovaj proces je počeo već u decembru 2015. godine, i obuhvatao je: neformalne grupe mladih, omladinske organizacije, srednjoškolce. Evaluacioni sastanci održani su sa omladinskim organizacijama i preispitali smo da li bi trebalo da nastavimo sa procesom. Sve organizacije su imale vremena da

razmisle i odluče da li će Novi Sad da se kandiduje opet - i samo dve su rekle ne. Preko 100 organizacija je reklo da, ali smo ipak odlučili da razmislimo kako ćemo i zašto. Onda smo rekli: hajde da se organizujemo u Forum (NOF) i da definišemo našu saradnju. Hajde da pitamo mlade - šta mladi žele.

Tokom januara i februara 2016. održali smo 20 fokus grupa u srednjim školama u Novom Sadu, sa preko 600 mladih ljudi. Naši volonteri su sumirali njihove odgovore, želje i vizije, i na osnovu toga su razvijeni program i motivacija. Otišli smo na ulice i pitali mlade kako se osećaju, šta žele, da li vole Novi Sad i zašto. Organizovali smo Youth Fair i State of Exit Zone, gde smo doneli malo i naše magije. Bili smo sopstveni superheroji, ali ne samo za jedan dan: <https://www.youtube.com/watch?v=IGUZYj3TARQ&feature=youtu.be>. Pitali smo mlade da nam daju svoju podršku i da potpišu peticiju sa ciljem da dostignemo simboličnih 2019 porpisa. Međutim, skupili smo i više! **Annex 4.3.3.**

Pitali smo: "Zašto Novi Sad?" i dobili smo sledeći video: https://www.youtube.com/watch?v=F2A1AV_8zP4&feature=youtu.be gde su mladi umetnici opisali njihov život u gradu i šta ga čini lepim, kombinujući stare i nove videe.

Da putuju, da uče o sebi, o drugima, da podrže, da imaju slobodan prostor da istražimo sopstvene identitete i da budemo ono što jesmo, ovo žele mladi ljudi: <https://www.youtube.com/watch?v=baWCotnq1kI&feature=youtu.be>. Ovako su mladi ljudi opisali grad: MOĆ, MAGIJA, TOLERANCIJA, SMIRENOST, gde je definicija smirenosti: stanje slobode bez oluja i ometanja. Ovakvi smo bili vekovima. Still waters run deep.

"Obožavam taj zvuk dobrodošlice koji čujem svaki put kad se vratim u Novi Sad. Novi Sad slavi svoje posetioce!"

"NOVI SAD JE... taman prave veličine. Nije previše velik niti mali. Miran je i dinamičan u isto vreme."

"Volimo Novi Sad zato što je grad različitosti i interkulturalizma. Svako

može pronaći nešto za sebe."

"Novom Sadu bi trebalo dati šansu da se dokaže Evropi, zato što to stvarno zaslužuje. Mladi ljudi nisu imali lak put zbog ratova i svega, ali ipak smo uspjeli da se borimo za naša prava."

Mladi su nam dali njihov najbitniji izazov, koji smo sklopili u "OPENS2019". Program stoga dobija novi moto "Mladi ljudi - Otvaraju vrata".

Time što smo adresirali potrebe, hteli smo da poboljšamo živote mladih ljudi, njihovo učešće u društveno-političkom procesu sa snažnim osećajem „vlasništva" nad razvojem grada, dok se na mlade posmatra kao pozitivne izvore za razvoj. Kao država koja je u procesu evropskih integracija, vreme je da Srbija i Novi Sad **otvore širom svoja vrata.**

Motivacija iza kandidaturu proizilazi od svih pionirskih koraka koji su mladi Novog Sada i Srbije napravili u polju omladinske politike. Osvajanjem titule OPENS2019 biće više od samo osvajanje titule. Ovaj proces uspeo je da ujedini sve mlade opet (105 omladinskih organizacija i neformalne grupe mladih), da se bore za ovu titulu. Za nas, to će biti prepoznavanje svih promena koje su mladi napravili, vratiće nazad nedavno izgubljenju nadu i motivaciju mladim ljudima da mogu, opet, da naprave značajne promene - kao što su nekad to činili.

Celokupni cilj OPENS2019 je: stvaranje više prilika za mlade od strane mladih, osnaživanje mladih da postanu proaktivni inicijatori pozitivnih promena, da se predstave inovativne ideje ne samo u Novom Sadu, nego i na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Glavna motivacija/Prilike za mlade: celokupni cilj OPENS2019 jeste da se stvore prilike za mlade zajedno sa mladim ljudima. Motivacija da se radi na stvaranju prilika za mlade došla je od mladih i omladinskih organizacija u Novom Sadu. Projekat obuhvata nekoliko nivoa koji su povezani sa glavnom motivacijom - više prilika za zapošljavanje, obrazovanje, slobodno vreme, kulturu, zdrave stilove života i na kraju, povezivanje sa Evropom.

Postajanjem Omladinske prestonice Evrope 2019 želimo da:

Slavimo energiju mladih ljudi: projekat stimuliše samoinicijativu mladih ljudi, dobre primere građanstva, pozitivne uzore i vrednosti. Verujemo da je slika o mladim ljudima veoma negativna, stoga želimo da promovišemo pozitivnu energiju koju mladi ljudi donose u zajednicu, pogotovo u vremenima krize;

Podstičemo inovaciju i kreativnost: motivisani smo da plasiramo inovativne modele u kreativnim industrijama kao i preduzetništvo i omladinski rad, jer Novi Sad ima kapaciteta da opet postane pionir u ovim oblastima. Mi verujemo da poslovne inovacije i inovacije zajednica dolaze od najnižeg nivoa i da su spremni da budu plasirani na nivo javnih politika, i veoma nam je drago što u gradu imamo ljude koji veruju u istu ideju;

Promovišemo Evropu i evropske vrednosti: mi verujemo u koncept Omladinske prestonice Evrope, ali želimo da unapredimo vidljivost i da ga promovišemo u regionu. Jugoistočna Evropa ima potencijala, ali zbog skorašnjih političkih dešavanja ima neiskorišćen potencijal koji tek treba da se otkrije. Mladi su spremni i motivisani da budu katalizatori pozitivnih promena. Omladinska prestonica Evrope je dodatna mogućnost da se promovišu evropske vrednosti i evropske integracije Srbije;

Slavimo različitost i njegove potencijale: kao interkulturalan i otvoren grad, Novi Sad će inkorporirati duh interkulturalizma i promovisaće filozofiju otvorenosti u duhu "budi svoj, šta god drugi mislili" principa. Grad će promovisati prihvatanje novih ljudi, bez obzira na to odakle bili, i slaviće različitost kao šansu gradu da se razvija i raste. Imajući dobru praksu u javnim politikama na nižem nivou, grad teži da bude pozitivan primer suživota na evropskom nivou. Grad je regionalni primer interkulturalne saradnje, i suživota 26 različitih nacionalnosti;

Povećavamo učešće mladih: "Otvora vrata" je poziv mladim ljudima da preuzmu aktivnu ulogu u formiranju svoje budućnosti, tako što će

uticati na život lokalne zajednice i na njegove političke procese, time što će stvarati nove prilike za mlade. OPENS2019 će podržati želju mladih da učestvuju i da budu generacija promena unutar proceca donošenja odluka;

Jačamo omladinske organizacije: OPENS2019 nije samo proslava mladih. Motivisani smo da iskoristimo ovaj projekat da poboljšamo uslove omladinskim organizacijama i da se prepozna njihov rad kroz politike mehanizama podrške u gradu i u Srbiji generalno;

Razvijamo više inkluzivnijih omladinskih politika: Novi Sad može postati pionir u evropskom kontekstu, predstavljajući stalnu „omladinsku ko-menadžment strukturu“, kao telo koje donosi odluke kada se definišu prioriteti u omladinskim politikama Novog Sada. Jedina sigurnost da se omladinske politike na ovaj način razvijaju jeste da se uključe svi mladi, pogotovo oni koji nisu uključeni u omladinskim organizacijama ili političkim partijama.

Postići ćemo naš cilj kroz naš program koji će ostaviti značajan uticaj i nasleđe. Pogledajte tok Logičkog okvira u **Annex 4.4.1.**

Šta god da se desi, krenuli smo, i sad nema povratka.

8. PROGRAM OMLADINSKE PRESTONICE EVROPE

ZAŠTO "OTVARA VRATA"?

Celokupni cilj OPENS2019 jeste stvaranje prilika za mlade. Kako se mladi ljudi suočavaju sa mnogim svakodnevnim životnim izazovima, inicijativa OPENS2019 teži ka stvaranju prostora da se slavi energija mladih, unapredi njihova kreativnost, razvijaju ideje i dalje unaprede odluke sa tvorcima politika. Program sadrži **7 stubova** koje prate motivaciju i ciljeve programa: 1) Slavljenje energije mladih ljudi, 2) Podsticanje inovacije i kreativnosti, 3) Promovisanje Evrope i evropske vrednosti, 4) Raznolikost ljudi i raznolikost društva, 5) Povećavanje učešća mladih, 6) Jačanje omladinskih nevladinih organizacija, 7) Razvijanje inkluzivnih omladinskih politika.

Glavna ideja iza ovih stubova jeste da se stvori jača veza između ciljeva OPENS2019 inicijative i konkretnih aktivnosti u programu sa očekivanim uticajem u delu o nasleđu. Izmenama i bogaćenjem prethodnog programa, naša namera je bila da stvorimo šemu koja će biti laka za procenu i evaluaciju, zasnovanu na prethodno definisanim indikatorima. U programu su sačuvane prethodno planirane aktivnosti, ali su dodate nove koje se bave temama kao što su raznolikost, Evropa i doseganje za mladima koji nisu aktivni u civilnom sektoru.

(1) "SLAVLJENJE ENERGIJE MLADIH LJUDI"

1.1. Kampanja: "MLADI LJUDI-OTVARA VRATA!"

"Otvora vrata" će biti centralna kampanja za podizanje svesti, posvećena promociji uspešnih mladih ljudi u različitim oblastima. Ova kampanja biće dizajnirana za TV, internet, radio, ulične reklame, na teritoriji cele Srbije i budućih Omladinskih prestonica Evrope.

1.2. "POZITIVNI, MLADI LJUDI!"

Televizijska emisija će biti posvećena aktivnostima u vezi mladih koja će se emitovati na YouTube-u, javnom servisu RTV. Emisija će pokrivati različite aspekte omladinskog života, obrazovanja, stipendija, stažiranja, poslova, slobodnog vremena i putovanja.

1.3. Muzičko takmičenje "OPENING DOORS FACTOR" će se realizovati u saradnji sa nacionalnom televizijom Srbije, kako bi se podstakli mladi da podele svoj muzički talenat i ideje za srećniji Novi Sad.

1.4. "LJUDI NOVOG SADA" - internet stranica sa ciljem da promoviše raznovrsnost grada, deljenjem priča ljudi koji su tek došli u Novi Sad, različitih nacionalnosti, religije i orijentacija.

1.5. "SILENT DISCO ZA DOBROBIT"

"Silent disco" je žurka gde se koriste slušalice, što je ekološki i komšijski prijateljski način da se zabave mladi. Planira se održavanje

24 žurki u regionu (Srbija, Rumunija, Crna Gora, Makedonija, BiH, Hrvatska, Bugarska, Slovenija, Kosovo, Albanija) gde će se okupiti barem 600 mladih na svakoj žurci. Silent disco će se koristiti da se prikažu i promovišu zdravi stilovi života i dobrobiti mladih ljudi, sa motom "Zabavi se i zapamti!".

1.6. "MOJ HEROJ" je akcija koja će se realizovati u saradnji sa RTV Vojvodina sa ciljem da se stimuliše građanstvo i duh zajednice gde će se predstavljati novi uzori. Mladi ljudi koji budu bili uključeni će predstavljati svoje rođake, komšije i učitelje.

1.7. "GLASNO, GLASNIJE, NAJGLASNIJE" - centri Novog sada otvoriće svoja vrata mladim muzičarima koji žele da vežbaju i ulože vreme u stvaranju muzike. Sa prostorima koji će biti dostupni mladim ljudima da vežbaju, da budu kreativni, mi ćemo im dati podršku da se probiju na brzo razvijajuću muzičku svenu koja se svake godine od 1993. u decembru predstavlja na velikom događaju zvanom "Koncert godine".

(2) "POVEĆAVANJE INOVACIJA I KREATIVNOSTI MLADIH LJUDI"

2.1. "Youth Polis OTVARA SVOJA VRATA"

YOUTH CREATIVE POLIS - napuštene fabrike postaće novi omladinski i kreativni centri. Ovaj kompleks će postati mali omladinski grad u Novom Sadu, koji će nuditi umetničko izražavanje, radionice, konferencije, smeštaj, restorane, bioskope i muzičke događaje tokom cele godine. YOUTH POLIS će biti centar kreativne industrije, preduzetničkog razvoja mladih, ali i mesto za omladinske organizacije. Aneks 4.4.4.

2.2. "FUN PARK"

Ovo mesto služiće kao mesto gde će mladi moći da istražuju svoje ideje, međuljudske odnose, strahove i snove kroz interaktivnu platformu i nove tehnologije, i pretvore ih u zabavu. Ovaj objekat biće razvijan u saradnji za OCD i preduzetnicima:

a)MOJI ODNOSI: otkrivanje odnosa sa drugima i pretvaranje mogućih negativnih iskustava u slike tokom kratkih vizuelno-animiranih radionica;

b)MOJE IDEJE: istraživanje ideja koje suočavaju očekivanja društva kroz interaktivne ITC igre;

c)MOJI STRAHOVI: vizuelizacija strahova kroz role-play koje će voditi profesionalni umetnici;

d)MOJI SNOVI: pričanje priča koristeći interaktivne table.

2.3.“POZORIŠTE OTVARA VRATA” u saradnji sa Pozorištem mladih, ova akcija ima za cilj da mobiliše učenike osnovnih škola iz Vojvodine, da kroz predstave prikažu optimistične ideje o tome kako bi Novi Sad trebalo da izgleda kada bi bio srećniji grad.

2.4.“KULTURA OTVARA VRATA”

Ideja iza ove aktivnosti jeste da se OPENS2019 poveže sa već postojećim kulturnim aktivnostima u okviru „Novi Sad Evropska prestonica kulture 2021” kako bi se istražila uloga kulture u stvaranju više prilika za mlade. Aneks 4.4.5.

2.5. “BESPLATAN WIFI OPENING DOORS”

Kako bi se pružio potpun pristup informacijama Grad će sa svojim partnerima obezbediti besplatan pristup internetu svim građanima Novom Sada.

2.6.“ULIČNA UMETNOST OTVARA 100 VRATA”

Kako bi se mladi promovisali kao pozitivan element društva, ova aktivnost će okupiti ulične umetnike oko ideje da se naslika 1000 vrata u Srbiji i u susednim zemljama (BiH, Hrvatska, Rumunija, Crna Gora, Makedonija, Mađarska). Projekat će se realizovati sa omladinskim nevladinim organizacijama koje rade sa uličnim umetnicima.

(3) "PROMOVISANJE EVROPE I EVROPSKIH VRENOSTI"

3.1. "KARAVAN OMLADINSKOG AKTIVIZMA"

Kako bi se promovisali mladi kao katalizatori pozitivnih promena u regionalnom kontekstu, izložba o istoriji omladinskog aktivizma iz regiona putovaće regionom i posetiće sledeće gradove: Novi Sad, Vukovar, Ljubljana, Maribor, Zagreb, Rijeka, Budimpešta, Temišvar, Kluž-Napoka, Beograd, Sarajevo, Mostar, Banja Luka, Podgorica, Priština, Skoplje, Atina, Solun, Varna i Sofija.

3.2. "OMLADINSKA PRESTONICA EVROPE NA PUTU":

Glavni cilj ovog projekta jeste da se obezbedi budućnost Omladinske prestonice Evrope, da se promoviše i održi koncept Omladinske prestonice Evrope van omladinskog sektora kako bi se povećala prepoznatljivost i važnost brenda. Projekat obuhvata putovanje kroz 47 zemalja članica Saveta Evrope i implementaciju EYC Roadshow (izložba i okrugli sto) u sradnji sa Evropskim omladinskim forumom i nacionalnim savetima za made iz tih zemalja.

3.3. "NOVI SAD – GLOBALNO SELO":

Četvorodnevna konferencija okupiće 200 mladih lidera sa svih kontinenata kako bi razgovarali o ulozi mladih ljudi u rešavanju globalnih izazova na lokalnom nivou. Glavni ishod će biti deklaracija koja će se koristiti u svrhe zagovaranja u Ujedinjenim nacijama i na evropskom nivou.

3.4. "GDE SI EVROPO?"

Tokom Generalne skupštine Evropskog omladinskog foruma, konferencija posvećena budućim vizijama Evrope će biti održana u Novom Sadu, koja će okupiti predstavnike mladih iz Evrope i ministarstava nadležnih za mlade. Manjak diskusije o Evropi je dovela do nekih procesa dezintegracije u ovakva konferencija će pokušati da popuni prazninu, stvaranjem prostora za nove ideje.

3.5. "DUNAV OTVARA VRATA":

Dunav, reka koja povezuje skoro 30 gradova, od Nemačke do Bugarske, takođe prolazi kroz Novi Sad. U julu 2019. godine studentske asocijacije, omladinske organizacije, neformalne grupe iz 10 zemalja će se okupiti da diskutuju, planiraju, i osmisle „50 dobrih ideja" o tome kako Evropa da se bolje poveže, na osnovu inovativnih, održivih ideja.

3.6. "EXIT OTVARA VRATA"

U saradnji sa EXIT festivalom, 47 mladih ljudi iz zemalja članica Saveta Evrope će biti pozvani da besplatno dođu u Novi Sad tokom EXIT festivala, da pokažu svoje talente, i donesu nešto inovativno što otvara vrata mladim ljudima. Aneks 4.4.8.

3.7. „POSETI NOVI SAD"

U partnerstvu sa Turističkom organizacijom Novog Sada, razviće se specijalne ponude za mlade iz Evrope, koje uključuju muzičke, filmske i kulturne festivale, klubove i društveni život (npr. biciklističke ture, planinarske izlete i tako dalje). Destinacija će biti promovisana na evropskim sajmovima i turističkim događajima, koristeći ideje, priče i projekte mladih ljudi. OPENS će imati prezentacije na binama tokom evropskih festivala (npr. Awakenings/Holandija, Sziget/Mađarska, Tomorrowland/Belgija).

(4) "RAZNOLIKOST MLADIH U RAZNOLIKIM DRUŠTVIMA"

4.1. "Dozvolite mi da se predstavim - glasno i ponosno"-

Grad je srećan u onoj meri koliko su mu građani/ke srećni. Glasno i ponosno će se promovisati raznolikost, tako što će se povezati različiti identiteti, čime će Novi Sad postati bezbedan i srećan grad za ranjive grupe: pridošlice, izbeglice, LGBTIQ+ mlade. Ovaj program će se baviti problemima kao što su stereotipi, ksenofobija i homofobija.

4.2. "EUROGAMES2019" - je priručnik za neformalno obrazovanje, koja je prvobitno bila izrađena 1993. godine, i dorađena 2009. od strane YEU International, koja se koristi za obrazovanje mladih sa invaliditetom. Ovaj projekat će predstaviti priručnik u 50 škola u Srbiji i regionu, kako bi se pružila podrška nastavnicima u njihovom radu sa mladima sa invaliditetom.

4.3. "ROMING"

Predstavlja projekat povezivanja i osnaživanja mladih Roma i Romkinja. Projekat Roming izrađen je na potrebi da se razviju kapaciteti romskih OCD koji rade na teritoriji Zapadnog Balkana (Srbija, BiH, Albanija, Crna Gora, Makedonija) da efektivnije iskoriste EU finansiranje i izgrade efektivnije inicijative lobiranja i na taj način približu evropske perspektive lokalnim romskim zajednicama.

4.4. "GIRLS' POWER": - takmičenje u besedništvu će biti organizovano u Novom Sadu, gde će 20 najbolje rangiranih pripadnica ženskog pola iz Evrope održati petominutne govore na različitim temama vezanih za osnaživanje žena. Ciljevi projekta su da promovišu feministički pokret i da motivišu mlade profesionalce da se uključe u osnaživanju žena u društvu.

4.5. "VEČERAJTE SA NAMA"-

Novi Sad je grad koji je uvek prihvatao pridošlice (Novi Sad je primio na hiljade izbeglica iz ratova na teritoriji bivše Jugoslavije). Prateći uspešne priče iz cele Evrope gde su se lokalno stanovništvo zajedno sa pridošlicama ujedinili za večeru dobrodošlice, mi ćemo organizovati našu verziju „Večerajte sa nama" koja će rezultirati proslavama komšiluka i boljeg međusobnog upoznavanja.

4.6. "DOSEGNIMO RAZNOLIKOST":

Ovo je inicijativa ima za cilj da se pomognu i podrže mlade izbeglice i azilanti koji žive u Novom Sadu. Cilj je da se obezbede prostori za njih da doprinesu zajednici, da povrate dostojanstvo i autonomiju kroz kratkoročna volonterska angažovanja u lokalnim omladinskim organizacijama.

4.7. "NS ŽIVA BIBLIOTEKA"

Novosadska Živa biblioteka je projekat osmišljen da izgradi pozitivan okvir za razgovore koji mogu da izazovu/ospore stereotipe i predrasude kroz dijalog. Živa biblioteka je mesto gde se iznajmljuju knjige koje su u stvari ljudi. Tokom 2019. godine, organizovaćemo 12 sesija u 6 država bivše Jugoslavije kako bismo promovisali toleranciju i razumevanje, i kako bismo razbili stereotipe između nacija.

4.8. "PRIDE 1.0"

Tradicionalni globalni pride koji slavi različitost i zagovara za LGBTQI+ prava širom sveta, održaće se u Novom Sadu u saradnji se Beogradskom paradom ponosa.

(5) "POVEĆAVANJE AKTIVNOG UČEŠĆA MLADIH"

5.1. „Glasamo da otvorimo vrata”

Onlajn kampanja „Glasamo da otvorimo vrata” će ciljati mlade ljude uzrasta 18-21 koji prvi put glasaju kako bi promovisali učešće u političkom životu. Kampanja će se fokusirati na mlade ljude, putem društvenih medija i kratkih videa, koji nisu pristalice nijedne političke partije, niti aktivni u organizacijama.

5.2. "VOLONTIRAMO ZA NOVI SAD"

Dvanaest tematskih vikend aktivnosti će biti organizovane da pokažu kako mladi mogu da doprinesu razvoju grada, tako što će asistirati vlastima u stvaranju Novog Sada kao omladinskog i prijateljskog grada, koji širi dobru energiju na uličnim akcijama i koji slavi zdrave stilove života.

5.3. "BANKA VREMENA"

Ovaj projekat će uspostaviti onlajn platformu za volontiranje, koristeći principe ekonomije deljenja i „mreže razmenjivanja". Ideja je da se napravi platforma koja će funkcionisati kao „banka vremena" gde će mladi ljudi moći da izdvoje određen broj sati za volontiranje.

5.4. "HAJMO NA PIKNIK"

Ovaj program je kreiran za učenike osnovnih i srednjih škola, koji je posvećen zdravom životu: kako da uzgajaju, pripreme i kuvaju zdravu hranu, da uživaju u prirodi parkova Novog Sada, tako što će se organizovati društveni događaji na otvorenom.

5.5. "GAMING 4 SOCIAL CHANGE":

Novi Sad je poznat kao balkanska prestonica kreativne industrije, stoga je cilj ove aktivnosti da se okupe mladi ljudi iz Evrope koji rade na različitim video igrama, koje se odnose na društvene promene i predstavljaju dobre primere tokom dvodnevnog sajma.

5.6. "BICIKLIZAM OTVARA VRATA"

Jedan od glavnih infrastrukturnih investicija u ovom projektu jeste završetak biciklističkih staza. Kroz dvomesečne događaje tokom 2019. promovisaće se zdravi stilovi života, ulična kultura i aktivizam. Aneks 4.4.6.

5.7. "SPORT OTVARA VRATA"

Glavna ideja ove aktivnosti jeste da se poveže „OPENS2019" sa već postojećim sportskim aktivnostima u gradu (FK Vojvodina, KK Vojvodina, RK Vojvodina itd.) kako bi se promovisali zdravi stilovi života, i važnost različitosti u saradnji sa klubovima i navijačkim asocijacijama.

(6),, JAČANJE OMLADINSKIH ORGANIZACIJA"

6.1. "JAKE OMLADINSKE ORGANIZACIJE OTVARAJU VRATA!"

OPENS2019 će doprineti poboljšanju prakse već uspešnih modela, kao što je Lokalni akcioni plan za mlade i Kancelarije za mlade u saradnji sa lokalnim vlastima. Publikacija primera dobrih praksi će biti prevedena na sve jezike zemalja članica Saveta Evrope kako bi se

podstakao prenos znanja iz Novog Sada u druge lokalne zajednice u Evropi.

6.2.“GRANTOVI ZA OMLADINSKE ORGANIZACIJE KOJE OTVARAJU VRATA!”

Pored već postojećeg projekta grantova za omladinske OCD, programsko finansiranje će biti predstavljeno kako bi se održao kontinuitet i kvalitet programa za mlade. Ovakvi grantovi (prateći prakse na evropskom nivou Saveta Evrope i Evropske komisije) će imati za cilj da podrže omladinske radnike u pružanju kontinuirane usluge/programe koji targetiraju potrebe mladih.

6.3.“INFOPOLIS OMLADINSKI INFO CENTAR OTVARA VRATA!”

Već postojeći Infopolis, omladinski info centar, će unaprediti uslugu pružanja informacija mladima, sa većom koordinacijom omladinskih aktera, postavljenjem info-tačaka u različitim delovima grada.

6.4.“AKTIVNOSTI OMLADINSKIH ORGANIZACIJA OTVARAJU SVOJA VRATA”

Ideja ovog programa jeste da omladinske OCD otvore svoja vrata za neorganizovane mlade u programima podržanim od strane Lokalnog akcionog plana. Aneks 4.4.7.

6.5.“KANCELARIJE ZA MLADE OTVARAJU SVOJA VRATA”

Ideja iza ove aktivnosti jeste da svaka lokalna kancelarija za mlade organizuje radionicu posvećenu nekom od projekata u okviru OPENS2019.

6.6. "SOCIJALNE USLUGE OTVARAJU SVOJA VRATA"

Ideja iz ove akcije jeste da pružaoci socijalnih usluga otvore svoja vrata najisključenijoj omladini u gradu, nudeći jednodnevnu radionicu na temu prilika za mlade.

6.7. „ERAZMUS PLUS OTVARA VRATA“

Predstavlja jednodnevnu konferenciju koja će stvoriti prostora za diskusiju između balkanskih omladinskih organizacija, kreatora politika, i predstavnika Saveta Evrope, Evropske komisije i Evropskog parlamenta, u cilju evaluacije ishoda „Balkanskog prozora" u okviru Erasmus plus programa i izrađivanja preporuka za buduće programe.

(7) "KA INKLUZIVNIJIM OMLADINSKIM POLITIKAMA"

7.1. "KO-MENADŽMENT OTVARA VRATA"

Ovaj sistem podrazumeva stvaranje tela za donošenje odluka koje je nadležno za definisanje prioriteta u omladinskoj politici u Novom Sadu, sa ciljem da se promoviše zajedničko kreiranje i kultura dijaloga između mladih ljudi i kreatora politika.

7.2. "OMLADINSKI PARTICIPATIVNI BUDŽET OTVARA VRATA"

U 2015. omladinske organizacije i gradska vlast složili su se da se uspostavi još jedna inovativna praksa --"Omladinski participativni budžet" koji će funkcionisati na sledeći način: mladi će predložiti svoje ideje kako da se iskoriste sredstva nakon čega će se organizovati glasanje u lokalnim zajednicama Novog Sada.

7.3. "NEČUJNI GLASOVI" - je jedan od stubova programa, koji ima za cilj da animira mlade ljude koji nisu pristalice nijedne političke

partije, niti aktivisti OCD da se informišu i postanu aktivni u političkom životu. Ovo će se realizovati kroz radionice u udaljenim i ruralnim predelima oko najmanje razvijenih područja Vojvodine, koju će sprovoditi omladinski radnici.

7.4. "GRADONAČELNIK OTVARA VRATA"

Jednom mesečno, gradonačelnik Novog Sada će otvoriti svoja vrata 20 mladih ljudi, kako bi diskutovali o problemima i potrebama sa kojima se suočavaju mladi u Novom Sadu i u Vojvodini. Organizovaće se u saradnji sa Savetom za mlade i drugim omladinskim akterima.

7.5. "PREMIJER OTVARA VRATA "

Dva puta godišnje, premijer Srbije će otvoriti vrata za 30 mladih ljudi, kako bi diskutovali o problemima i potrebama sa kojima se suočavaju mladi u Srbiji, u saradnji sa kabinetom premijera i KOMS-om.

Tokom realizacije ovog programa, naš cilj će biti da informišemo 90% građana Srbije o OPENS2019, i da uključimo 75% mladih iz Novog Sada u ove aktivnosti. Takođe, ciljamo da dosegne 130000 stranih mladih turista koji posete Novi Sad, kao i minimum 740000 onlajn. Više onformacija o konkretnim ciframa dosezanja za svaku aktivnost mogu se naći u Aneksu 4.4.2. Takođe, kako bismo stvorili jasnu vezu između motivacije, programa i očekivanih rezultata, pogledajte logički okvir u Aneksu 4.4.1.

OPENS TIM I IMPLEMENTACIJA

Struktura i organizacija OPENS2019 je sledeća: a) Novosadski omladinski Forum, b) Nacionalni savetodavni odbor, c) Međunarodni savetodavni odbor, d) projektni tim. Na osnovu lekcija naučenih iz

procesa OPENS2018, ovakav model sačuvao je takvu praksu da je vođen od strane mladih, ali je predstavio poboljšanje kad je u pitanju šire učešće mladih i međunarodna saradnja.

Lokalni savet za mlade je zamenjen **Novosadskim omladinskim Forumom (NOF)** koji je povećao učešće mladih za 80%. Ovo se odnosi na kvalitet strukture učešća mladih i na broj organizacija. Velika motivacija novosadske omladine dovelo je do formiranja NOF-a koji okuplja preko 100 omladinskih organizacija i neformalnih grupa mladih. Grad je preneo svu moć NOF-u, verujući da mladi znaju najbolje koje su njihove potrebe i prioritete, dok se u isto vreme zadržava ko-menadžment proces donošenja odluka (sa Gradonačelnikom i Gradskom upravom za sport i omladinu). NOF je formirao radne grupe kako bi obezbedio glatke pripreme za OPENS2019 (npr. program i razvoj omladinskih politika, učešće mladih, priprema aplikacije i tako dalje). NOF je shvatio da je pored priprema za OPENS2019, ova mreža donela brojne značajne neočekivane rezultate, stoga je uloga NOF-a proširena na sve relevantne problematike omladinske politike u Novom Sadu, te postao još jedan mehanizam i struktura za učešće mladih. NOF se registrovao kao asocijacija koju čine članovi NOF-a (u maju 2016.), čime je postala administrativno legalno telo i zvaničan ko-menadžment partner Gradu. NOF zadaci/uloge jesu da donosi strateške odluke vezane za projektne ciljeve, prioritete, program i partnerstva. NOF se sastaje jednom mesečno radi evaluacije izveštaja projektnog tima.

Nacionalni savetodavni odbor (NSO) čine sedam aktera omladinske politike: Ministarstvo omladine i sporta, Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu, Univerzitet u Novom Sadu, Grad Novi Sad, NAPOR, Nacionalna asocijacija kancelarija za mlade i KOMS. NSO će procenjivati uspešnost projekta i pružiće savetovadnu, logističku i stručnu podršku NOF-u. Prateći dobre prakse ko-menadžmenta, KOMS će predsedavati Nacionalnim savetodavnim odborom.

Međunarodni savetodavni odbor čine predstavnici pet međunarodnih omladinskih organizacija, nacionalnih saveta za mlade i prethodnih Omladinskih prestonica Evrope, koje imaju za cilj da podrže NOF i projektni tim, gradeći efektivnije veze i mreže sa

međunarodnim partnerima.

Projektni tim za 2016. godinu je već izabran kroz otvoren poziv NOF-a, poštujući pravične procese selekcije. Komisija za odabir članova projektnog tima činili su dvoje predstavnika NOF-a, jednog predstavnika NSO-a, i jednog predstavnika ispred Grada. NOF je poverio projektnom timu sledeće zadatke: dnevno upravljanje logističkim i programskim aspektima, komunikacija i administracija, i stvaranje radnih grupa (implementacija programa, učešće mladih, promocija i informisanje) koju čine mladi volonteri (članovi NOF-a).

Projektni tim čine:

a. Projektni menadžer - osoba odgovorna za koordinaciju timom, radnim grupama, upravljanje budžetom i izveštavanje NOF-u, obezbeđivanje dobre saradnje između tima, Grada i Evropskim omladinskim forumom, kao i za efikasnu implementaciju projektnih ciljeva.

b. Koordinator za razvoj lokalne omladinske politike i učešća mladih - osoba zadužena za koordinaciju i razvoj politika i ko-menadžment strukture između Grada i predstavnika mladih (organizacije civilnog društva i neformalnih grupa mladih), uključujući prenos dobre prakse drugim gradovima u Srbiji i u Evropi.

c. Koordinator za međunarodnu saradnju - osoba odgovorna za razvoj međunarodne saradnje sa prethodnim Omladinskim prestonicama Evrope, institucionalnim partnerima (Evropska komisija, Savet Evrope, UN, Evropski omladinski forum itd.)

d. Omladinski/e radnici/e (2) - evaluacija OPENS2018 je ukazala na potrebu za većim direktnim kontaktom i učešćem mladih. Stoga su tu omladinski radnici koji će obezbediti više kontakta sa organizovanim ali i neorganizovanim mladima, gradeći njihove kapacitete i podsticanjem da učestvuju u programu. Promocija i vidljivost će biti prepušteno marketing agenciji.

U skladu sa zahtevima programa, i u cilju da se obezbedi efikasna implementacija, planira se da se poveća broj ljudi u projektnom timu; stoga u **2017/18 - 8 ljudi** će biti zaposleno, u **2019/2020 - 11 zaposlenih**. Tim će dobiti pojačanje u vidu menadžera za organizaciju događaja, asistenta projektnog menadžera, menadžera za finansije i administraciju, i dvoje zaduženih za *fundraising i freelance* konsultanti. Kontakt osoba u ime NOF-a je **Vukašin Grozdanović**, projektni menadžer. **Annex 4.5.**

10. GENERALNA SARADNJA

Osvajanjem titule Omladinske prestonice Evrope 2019, konstantna komunikacija će biti prisutna između različitih aktera:

- mladi
- lokalne omladinske organizacije
- Nacionalni savetodavni odbor
- Međunarodni savetodavni odbor
- mreža Omladinskih prestonica Evrope
- Krovna organizacija mladih Srbije (KOMS) i međunarodne NVO
- bratski gradovi Novog Sada
- Savetodavno telo mladih pri Savetu Evrope
- Evropski omladinski forum (EYF)

Koordinaciju sa Evropskim omladinskim forumom će biti organizovana u duhu dobre saradnje i tolerancije. Sastanci će biti redovno organizovani a koordinator za međunarodnu saradnju će biti zadužen za koordinaciju istog, radi dobre komunikacije i izbegavanja potencijalnog nerazumevanja.

Novi Sad će osnovati kancelariju za OPENS2019 - nezavisnu tehničku kancelariju kojom će koordinisati OPENS2019 projektni menadžer. Struktura će biti sledeća: a) Novosadski omladinski Forum (uključujući i formalno registrovan Omladinski savez udruženja „Omladinska prestonica Evrope Novi Sad 2019“) b) Nacionalni savetodavni odbor, c) Međunarodni savetodavni odbor, d) projektni tim koji radi na svakodnevnom upravljanju sa logističkog i programskog aspekta.

NOF je osnovao sledeće radne grupe koje čine mladi volonteri: 1.

programska implementacija, 2. učešće mladih, 3. promocija i informisanje putem društvenih mreža. Ove radne grupe obezbediće da proces donošenja odluka kao i kreiranja programa OPENS2019 bude vođen od strane mladih, u skladu sa potrebama mladih Novog Sada.

Saradnja sa KOMS-om biće nastavljena kroz NSO zajedno sa drugim zainteresovanim stranama. Novi Sad će osnovati blisku saradnju sa mrežom prethodnih Omladinskih prestonica Evrope, ali će takođe podržavati i nove koje bi želele da osvoje ovu titulu. Jedan od ciljeva Novog Sada jeste da se obezbedi da grad ostane mladolik i da nastavi da bude lider u omladinskoj politici i nakon titule. Saradnja je već uspostavljena sa nacionalnim savetima za mlade kao i sa međunarodnim omladinskim organizacijama širom Evrope. Spisak onih koji su nas podržali može se naći u **Annex II and annex 4.6.**

Bratski gradovi Budva, Modena, Dortmund, Pečuj, Norič, Atinska opština Ilioupouli, Temišvar, and Nižnji Novgorod će igrati značajnu ulogu u saradnji vezano za OPENS, tako što će Novi Sad podeliti sa njima primere dobre prakse vezano za OPENS2019.

Bliska saradnja će se uspostaviti *Advisory Council on youth of Council of Europe* kada se budu primenjivali ko-menadžment sistemi u Novom Sadu.

Takođe, saradnja sa zainteresovanim stranama sadržaće dva bitna aspekta:

- jačanje regionalne saradnje na Balkanu, sa ciljem da se više približe evropske perspektive regionu, unutar već postojeće inicijative vođene od strane Nemačke i Francuske;
- jačanje inovativnih rešenja politika u okviru omladinskih politika u Evropi, vođenih od strane pionirskih gradova, kao što su Novi Sad i druge prestonice mladih.

11. KOMUNIKACIJA I INFORMACIJE

Preko naših komunikacionih kanala, ciljamo da povećamo svest i podršku mladih ljudi i ostalih zainteresovanih strana. Takođe želimo da

povećamo svest o važnosti učešća mladih. Ovo ćemo postići prevashodno jer imamo jaku podršku mladih preko NOF-a.

Program odgovara celokupnom cilju OPENS2019: stvaranje više prilika za mlade i osnaživanje mladih da postanu proaktivni inicijatori pozitivnih promena u društvu. Moto "Otvora vrata" simboliše stvaranje novih prilika za mlade u Novom Sadu kao i građenje mostova sa drugim regionima i državama.

Logo OPENS2019 je simbol čigre, gde svaki kvadrat predstavlja jedan stub programa. Predstavlja nešto što je zabavno, pozitivno, što se konstantno menja i donosi energiju i radost mladima na scenu. Takođe predstavlja jak izvor energije. Trudili smo se da izmerimo svaku akciju, da dobijemo predstavu koliki će domašaj mladih imati i koji će biti rezultati. Više o vizuelnom identitetu može se naći u knjizi standarda u **Annex 4.7.c.**

Plan komunikacije i ciljevi:

- podizanje svesti o značaju više prilika za mlade među mladim ljudima a i zainteresovanim stranama;
- obezbeđivanje posvećenosti mladih i omladinskih organizacija prema programskim ciljevima;
- uticaj na određene politike i donosioce odluka i ključnim aspektima;
- podsticanje učešća mladih ljudi;
- obezbeđivanje jake komunikacije sa evropskim zainteresovanim stranama i organizacijama.

Ciljne grupe:

- primarna ciljna grupa - pasivni i neorganizovani mladi ljudi između 15 i 30 godina kojima su potrebne informacije i podrška kako bi se aktivno uključili u životu zajednice;
- sekundarna ciljna grupa - društveno uključeni mladi aktivisti iz omladinskih organizacija i političkih partija, između 15 i 35 godina koji imaju iskustva sa omladinskim politikama i omladinskim radom generalno;
- treća ciljna grupa - kreatori politika u omladinskom sektoru, na lokalnom, nacionalnom i evropskom nivou;

- četvrta ciljna grupa - građani/ke Novog Sada;
- peta ciljna grupa - biznis sektor u Srbiji, pogotovo oni koji posluju na teritoriji Novog Sada i Vojvodine;
- šesta ciljna grupa - evropska omladina, evropske omladinske organizacije koje su ili članice Evropskog omladinskog foruma ili aktivne u evropskom omladinskom sektoru.

Ključne poruke prema ciljnoj grupi:

- poruka primarnoj ciljnoj grupi - „Hajde da sami otvorimo vrata!"
- poruka sekundarnoj ciljnoj grupi - „Hajde da pomognemo mladim ljudima da kreiraju nove prilike i da otvore nova vrata!"
- poruka trećoj ciljnoj grupi - "Hajde da promovišemo Novi Sad i Srbiju sa mladim ljudima i da otvorimo nova vrata!"
- poruka četvrtoj ciljnoj grupi - "Hajde da promovišemo Novi Sad kao grad mladih koji otvara svoja vrata novim idejama i novim ljudima!"
- poruka petoj ciljnoj grupi - Hajde da radimo sa i za mlade ljude za više prilika za sve!"
- poruka šestoj ciljnoj grupi - "Hajde da pričamo o Evropi i da je približimo Balkanu, za budućnost, za mlade ljude!"

Miks komunikacije:

Komunikacijska strategija će biti upravljana i primenjivana od strane zaposlenog lica od jula 2016. godine do juna 2020. koji će raditi blisko u saradnji sa EYF komunikacijskim timom. Mi ćemo koristiti sledeće kanale komunikacije: Website, Facebook, Youtube, Instagram, Twitter, Flickr, Google ads, Newsletters;

BTL marketing - brending našeg projekta, događaja, aktivnosti i ko-brending partnerskih projekata, događaja i aktivnosti.

PR - televizija, radio, novinarski izveštaji sa naših događaja, pres konferencije, marketing *word-of-mouth*.

Ključni događaji:

- 2016: Youth Fair - regionalni sajam omladinskog turizma koji se održao na Trgu Slobode u Novom Sadu 7. i 8. jula, kao i NVO sajam koji se održao na EXIT festivalu od 9. do 12. jula. Svakog meseca do novembra imaćemo manji projekat kojim ćemo promovisati program OPENS2019.

- 2017: podizanje svesti o OPENS tituli i benefitima koje sama titula donosi; promocija infrastrukture projekta i promena politika na gradskom nivou.

- 2018: promocija programa i aktivnog učešća mladih; ceremonija prepuštanja titule.

- 2019: promocija rezultata i ishoda OPENS, kao i prepuštanje titule narednom gradu OPE2020.

Komunikacijski plan (Annex 4.7.a.)

Komunikacijski izveštaj 2015-16(Annex 4.7.b.)

12. PRIPREME ZA EVROPSKU PRESTONICU MLADIH

Mnoge aktivnosti koje su predložene u programu OPENS2019 uključuju saradnju sa drugim zainteresovanim stranama. Glavni zadatak će biti razvijanje ideja sa akcionim planovima sa tim partnerima, uključujući i formalizaciju sporazuma vezanih za relevantne aktivnosti planirane 2018-2020. Projektni tim i ostale strukture imaće redovne sastanke i podržavaće ovaj proces. Trenutno, projektni tim već ima 5 članova koje podržava NOF koji okuplja oko 105 omladinskih organizacija.

Tokom 2016. godine, proces će se nastaviti prema građenju internih struktura radi građenja kapaciteta tima i volontera kako bi se pripremili za OPENS 2017-2020. Stoga, eksterni eksperti (npr. treneri, evaluatori, istraživači) će biti angažovani u implementaciji lokalnih i međunarodnih aktivnosti.

Jul 2016:

- dvodnevni Youth Fair je organizovan pre EXIT festivala sa ciljem pokazivanja svih snaga mladih: lokalne inicijative vezane za građenje kapaciteta mladih, umetnosti, kulture, debate - i sve ovo je organizovano zahvaljujući saradnji mladih u pripremi za OPENS;

- četvorodnevni Exit festival okuplja preko 180 000 ljudi širom Evrope, tokom festivala OPENS2019 je promovisan sa materijalima i videima na glavnoj bini, koja sama ima kapacitet od oko 45 000 posetilaca;

- sastanci sa svim strukturama su redovni i održavaju se (projektni tim - dnevno, NOF - svaka tri meseca, Nacionalni odbor i Međunarodni odbor - dva puta godišnje);

Jesen 2016:

- konsultacije sa prethodnim OPE i sastanci sa Varna 2017 kako bi se fokusiralo na razvoj konkretnog akcionog plana za saradnju i izgradnju sinergije između trenutnog i predstojećih prestonica;

- Novi Sad osvaja OPENS2019 i proslava za Novu godinu biće organizovana na glavnom gradskom trgu;

- sastanci sa svim strukturama;

2017: Januar - jun

- sporazumi sa biznis sektorom, ministarstvima i drugim relevantnim donatorima, će biti potpisani sa preciznim finansijskim doprinosima;

- sastanci sa omladinskim nevladinim organizacijama će se održavati u cilju planiranja *fundraising* aktivnosti za prijavljivanje na EU i druge planirane fondacije;

- konkurs za novim osobljem će se raspisati, gde će se transparentno voditi procedure zapošljavanja. Finansijski i administrativni menadžer, dve osobe zadužene za *fundraising* i *freelance* savetnici će biti zaposleni;

- tehničke pripreme za infrastrukturne projekte su već održani, i radovi kreću na leto 2017;

- koordinacija sa EYF počinje i nastavlja se regularno do 2020;

- sastanci sa svim strukturama

2017: Jun-decembar

- Youth Fair i EXIT Festival se realizuju radi promocije OPENS2019;

- šire konsultovanje oko ko-menadžemt strukture, upravljanje grantovima za omladinske organizacije i omladinski participativni budžet se održava među mladima u Novom Sadu, koje će rezultirati u jasnim predlozima za gradsku skupštinu da usvoji početkom 2018;

- konferencija donora će se održati gde će se razgovarati o podršci OPENS2019 i relevantnim projektima;

- sastanci sa svim strukturama

2018: Januar-jun

- konkurs za volontere biće raspisan zajedno sa pozivom da se mladi priključe radnim grupama za 1. programsku implementaciju, 2. učešće mladih, 3. promociju, informisanje i oblikovanje programa OPENS2019;

- realizacija programa u završnoj fazi;

- komunikacijska strategija se fokusira na benefite OPENS2019 i promoviše šire učešće mladih;

- infrastrukturni radovi na biciklističkim stazama počinju i investicije se finalizuju do kraja godine;

- sastanci sa svim strukturama;

2018: jun-decembar

- programi kao što su „Happy Novi Sad, „Mladi ljudi - otvaraju vrata“, „Posetite Novi Sad“, Silent disco za dobrobit i tako dalje, kreću sa implementacijom i nastavljaju se do 2020;

- ko-menadžment sistem, operacioni grantovi za omladinske organizacije i omladinski participativni budžet se realizuju uz monitoring u isto vreme, prva evaluacija biće urađena početkom 2019;

- generalna skupština EYF će se održati u Novom Sadu u novembru 2018, kada će se i održati ceremonija predaje titule;

- pozivi za dodatne pozicije u timu biće otvoreni (event menadžer, asistent projektnog menadžera) uz transparentno vođenje procedure;

- novogodišnja proslava mladih i OPENS2019

- sastanci sa svim strukturama;

2019:

- tim OPENS32019 kancelarije je upotpunjen, programi su uveliko u fazi realizacije, i Novi Sad je centar pažnje kao uspešna Omladinska prestonica Evrope.

2020:

- sumiranje svih aktivnosti i programa koji su realizovani prethodnih godina, evaluacija benefita za mlade; kao i *follow up* aktivnosti.

13. EVALUACIJA

Na samom početku NOF-a, projektni tim i Grad Novi Sad, stvorili su osnovu, sa uz referencu na trenutno stanje, naučenih lekcija i rezultatima postignutim prethodne godine. Na osnovu ovih ciljeva, rezultata, strategija i aktivnosti, razvijen je plan. Ovo nam daje veći uvid u trenutnu situaciju, ali i nam pomaže da analiziramo neke situacije detaljnije i shodno tome definišemo merljive indikatore uspeha.

Stoga, **evaluacija će se fokusirati na osam elemenata:**

1. ciljevi i očekivani rezultati;
2. programi i događaji;
3. postignuća u omladinskoj politici, kreirane strukture, primenjene politike;
4. uključenost mladih u procese donošenja odluka i kreiranja politika;
5. unapređenost infrastruktura za mlade;
6. unapređenost kvaliteta i integrisanosti servisa podrške za mlade;

7. doprinos integracijama Srbije u EU;
8. promocija koncepta Omladinske prestonice Evrope.

U ko-menadžment procesu donošenja odluka NOF i Grad Novi Sad, zajedno sa EYF će, poštujući fer selekcionni proces, angažovati eksternog evaluatora, čime ćemo obezbediti transparentnu i objektivnu evaluaciju. Evaluacija će uključiti **srednjoročnu evaluaciju i konačnu evaluaciju nakon završetka godine OPE**. Evaluacija će ciljati na sve interesne strane, dok će se definisati prikladna metodologija ecaluacije za svaku ciljnu grupu ponaosob. Rezultati i nasleđe procesa, će se oceniti u odnosu na postavljene ciljeve, očekivane rezultate i definisane indikatore programa. Proces će sadržati mehanizme za prilagođavanje strategiji i/ili metodologiji, ako zbog bilo kog razloga, postoji sumnja u postizanje navedenih ciljeva, a pogotovo posle **srednjoročne evaluacije**. **EYF** će biti uključen u sve faze evaluacionog procesa, kao saradnici.

Evaluacija će takođe biti prisutna nakon svakog događaja/aktivnosti koji su u okviru programa OPENS2019. Ove evaluacija realizovaće se intervjuima, online upitnikom i štampanim evaluacionim formularom koji će biti dostupan učesnicima.

Implementacija omladinskih politika, učešća mladih i kvaliteta integrisanih servisa za mlade biće ocenjeno u saradnji sa Nacionalnim savetodavnim odborom, stoga će dva sastanak sa NOF i projektnim timom biti posvećeni toj evaluaciji, koju će voditi eksterni evaluator.

Dodatno, mladi ljudi Novog Sada biće anketirani po pitanju njihovih mišljenja, i održaće se fokus grupe o OPENS2019, te će njihove povratne informacije i preporuke biti dostupne na stranici OPENS2019 i na društvenim mrežama.

Eksterni evaluator će sastaviti **srednjoročni izveštaj do avgusta 2018. a konačna evaluacija će biti urađena do avgusta 2020**. Ona će uključiti i konkretne preporuke za buduće Omladinske prestonice Evrope i druge evropske interesne strane.

Kompletna evaluacija i izveštaj sa srednjoročnom i konačnom evaluacijom će biti dostupne javnosti kako bi obezbedili transparentnost poštujući Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja. Evaluacioni izveštaj će biti dostupan i na internet prezentaciji OPENS2019, Grada Novog Sada, Ministarstva omladine i sporta i Pokrajinskog sekretarijata za sport i omladinu. Evaluacioni izveštaj će predstaviti Gradonačelnik i predstavnik projektnog tima OPENS2019 na OPENS događajima, kao što su Youth Fair, javne debate, pres konferencije.

14. NASLEĐE

Novi Sad neće biti samo „jednogodišnje čudo“, jer neće biti Omladinska prestonica Evrope samo 2019. godine, niti godine pre ili posle. Želimo da napravimo promene ne samo u Novom Sadu, nego i u Srbiji, našem regionu, i celoj Evropi. OPENS2019 će kreirati prilike za mlade koji će dovesti do kratkoročnih i dugoročnih promena:

Za mlade: prostori, inicijative, ceo svet u jednom gradu. Mladi će se ponašati u želji za promenama u gradu sa motivisanim ljudima.

Za omladinske organizacije: jake, održive i relevantne interesne strane.

Za zajednicu: osećaj pripadnosti, i slobode da budemo ono što jesmo.

Za lokalnu vlast: omladinske politike postaju prioritet i u skladu su sa potrebama i pravima mladih ljudi.

Kratkoročno gledajući, OPENS će doneti sledeće promene:

1. Mladi ljudi posmatrani kao akteri promena

Indikator: omladinske inicijative su podržane i finansirane;

2. Prostori koji su bezbedni i dostupni za mlade

Indikator: kreativni i inovativni programi koji su kreirani i vođeni od strane mladih ljudi;

3. Jači osećaj pripadnosti lokalnoj zajednici i oživljavanje evropskih vrednosti

Indikator: broj evropskih inicijativa i projekata dupliran;

4. Drugačije je ok - široko rasprostranjeno razumevanje da su različitosti bogatstvo: podizanje svesti o pravima manjina

Indikator: sloboda da budeš ono što jesi, više omladinskih inicijativa koje uključuju manjine i različite grupe, koje se realizuju u Novom Sadu;

5. Mladi učestvuju - mladi ljudi učestvuju u društveno angažovanim inicijativama se značajno povećalo

Indikator: celokupan broj i zadovoljstvo mladih u inicijativama se udvostručilo, kvalitativno i kvantitativno;

6. Omladinske nevladine organizacije su relevantne interesne strane na lokalnom i nacionalnom nivou

Indikator: omladinske nevladine organizacije postaju deo konsultativnog procesa u svim procesima vezanim za omladinske politike;

7. Sistem koji omogućuje bolje učešće mladih i omladinskih nevladinih organizacija u procesu donošenja odluka u Novom Sadu

indikator: mladi ljudi postaju svesni omladinskih politika i kako da učestvuju.

Dugoročno gledajući, OPENS će doneti:

1. Grad sa motivisanim mladim ljudima sa mnogo prilika za mlade

Indikator: odlazak mladih se smanjio u Novom Sadu i u Srbiji;

2. Novi Sad postaje centar inovacija i kreativnosti za mlade i

kreativne industrije

Indikator: programi kreirani u Novom Sadu se primenjuju u Srbiji i u regionu;

3. Jedna Evropa, Jedan svet, jedna ljubav - ceo svet u jednom gradu: Novi Sad je grad mladih sa jakim evropskom podrškom

Indikator: grad mladih sa jakim evropskim i globalnim identitetom: podrška procesima evropskih integracija je veoma visoka među mladima;

4. Svi drugačiji, svi jednaki: sve interesne strane rade zajedno kako bi se osigurale jednake mogućnosti za sve građane Novog Sada

Indikator: napadi na različite grupe i govor mržnje je snižen na minimum u Novom Sadu;

5. Mladi odlučuju - mladi su u potpunosti uključeni u preuzimanju novih inicijativa i prilika za mlade

Indikator: povećava se izlazak mladih na izbore za 50% na lokalnim izborima i 30% tela donosioca odluka čine mladi ljudi;

6. Omladinske nevladine organizacije su osnažene i održive u kreiranju više prilika za mlade

Indikator: NVO imaju viziju i plan da kreiraju više prilika za mlade;

7. Novi Sad je omladinski demokratski grad koji stvara više prilika za mlade

Indikator: omladinske politike postaju prioritet u svakom aspektu društvenog razvoja;

Ekonomsko nasleđe je veoma bitno: što se tiče opšteg ekonomskog uticaja, priliv mladih ljudi i omladinskih dešavanja tokom 2018-20 će imati neposredan pozitivan uticaj na lokalnu ekonomiju. NOF je pripremio „Povrat na investiciju" koji pokazuje da će 1 evro doneti otprilike 4 evra gradu. Ovo je uglavnom bazirano na kreiranju pozitivne slike grada koji će povećati broj turista. S druge strane, kreiranjem boljeg okruženja za biznis kroz infrastrukturne projekte, grad ima cilj da poveća investicije u omladinske start-up i nove

omladinske projekte. **Annex 4.4.3.**

Glavni aspekt OPENS jeste proslava omladinskih inicijativa i talenata, promocija evropskih vrednosti, i duh zajednice i zajedništva. OPENS2019 ima za cilj da stvori nove prilike za mlade ljude, i takođe da proslavimo uspehe mladih, zajedno sa svih građanima naše zajednice. Verujemo da će najbitnije nasleđe biti promocija mladih ljudi kao pozitivnog elementa našeg društva, i gde se na mlade posmatra u sadašnjosti a ne samo u budućnost, kao na one koji rešavaju probleme, a ne na probleme koje treba rešiti.

OPENS2019 je okupio pristalice, koji imaju interes da brendiraju Novi Sad kao otvorenog omladinskog, prijateljskog grada u kome mladi ljudi imaju centralnu ulogu. Partneri su se složili da rade zajedno za obezbeđivanje ovih ciljeva, radi promovisanja dobrih modela partnerstva između privatnog i javnog sektora. Glavna finansijska podrška OPENS2019 dolazi od: Grada Novog Sada, Pokrajinskog sekretarijata za sport i omladinu, Ministarstva omladine i sporta kao i drugih ministarstava Republike Srbije, evropskih fondova, stranih ambasada i njihovih programa i napokon biznis sektora. Nakon što je Novi Sad izabran u top pet gradova, sa pozitivnim povratnim informacijama u drugom krugu, interes za podršku OPENS2019 se povećao; takođe se i budžet povećao, gde se više sredstava dodeljivalo za programe. Najznačajnije podrške proistekle su iz činjenice da je Predsednik Vlade Republike Srbije napismeno podržao OPENS **Annex I a** kao i NIS GAZPROMNEFT **Annex 4.8.1.**

GODINA 2017 - BUDŽET

Infrastruktura: 85.000,00

Operativni troškovi: 30.000,00

Promocija i aktivnosti vezane za nasleđe: 55.000,00

Program (događaji, aktivnosti i druge podrške): 00,00

UKUPNO: 170.000,00

GODINA 2018 - BUDŽET

Infrastruktura: 2.680.000,00

Operativni troškovi: 219.200,00

Promocija i aktivnosti vezane za nasleđe: 184.000,00

Program (događaji, aktivnosti i druge podrške): 676.000,00

UKUPNO: 3.759.200,00

GODINA 2019 - BUDŽET

Infrastruktura: 470.000,00

Operativni troškovi: 288.000,00

Promocija i aktivnosti vezane za nasleđe: 181.000,00

Program (događaji, aktivnosti i druge podrške): 2.093.000,00

UKUPNO: 3.032.000,00

GODINA 2020 - BUDŽET

Infrastruktura: 75.000,00

Operativni troškovi: 105.600,00

Promocija i aktivnosti vezane za nasleđe: 75.000,00

Program (događaji, aktivnosti i druge podrške): 85.000,00

UKUPNO: 3450.600,00

UKUPNI TROŠKOVI: EUR 7.301.800,00

SPECIFIKACIJA RESURSA:

Grad Novi Sad: 2.546.800,00

Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu: 460.000,00

Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije:

262.000,00

Druga ministarstva Republike Srbije: 536.000,00

Biznis sektor:

963.000,00

Evropski fondovi:

1.788.000,00

Strane ambasade u Srbiji:

521.000,00

Donacije (prodaja promo materijla): 58.000,00

Doprinosi na dobrovoljnoj osnovi:

167.000,00

UKUPNI PRIHODI: EUR

7.301.800,00

(SPECIFIKACIJA BUDŽETA

Annex 4.8.)

Gradeći OPENS2019, prethodno navedena budžetska izdvajanja izračunata u evrima su dogovorena sa glavnim akterima. Budžet prati već postojeća budžetska izdvajanja javnih institucija i fondova dostupnih u javnom sektoru. Prihodi izračunati iz fondova se baziraju na proseku (-10%) fondova koje su omladinske OCD pretežno iz

Novog Sada prikupile u poslednje 3 godine (npr. Erasmus plus projekti, fondovi ambasada i tako dalje). Kada se precizira obim doprinosa, potencijal je ocenjen na osnovu prethodnih budžeta namenjenih omladinskoj politici i budžetskim projekcijama. Procena je urađena u skladu sa propisima kojima se uređuje planiranje budžeta, uzimajući u obzir buduće budžetske obaveze. Procene ne predstavljaju posvećenost budžeta za direktne i indirektne korisnike sredstava budžeta Republike Srbije. U ovom krugu aplikacije, prilažemo pismo premijera Vlade Republike Srbije, Aleksandra Vučića, koji obezbeđuje solidnu finansijsku podršku ako Novi Sad osvoji titulu.

Korisnici: učešće republičkih kreatora politika je regulisano važnim nacionalnim i pokrajinskim dokumentima politika i njihova uloga je da pruži pomoć u realizaciji OPENS19. Njihov primarni interes jeste da stimulišu stvaranje novih preduzetničkih ideja u cilju povećanja zapošljivosti mladih, koji je i glavni cilj Vlade. OPENS19 će takođe stimulisati više poslovnih aktivnosti, povećanjem budućih investicija u gradu. Brendiranje grada kao atraktivnu destinaciju za mlade će imati koristi za lokalnu ekonomiju.

Ciljamo na **biznise** koji rade sa/za mlade ljude kao potencijalne ciljne grupe: ICT, tehnologija, turizam, obrazovanje, finansije, idr. Umrežavanjem sa predstavnicima mladih i dobijanjem pristupa članovima i volonterima omladinskih organizacija, biznis sektor će imati priliku da se brendira kao omladinski prijateljske aktere, i na taj način se „otvori“ novim mogućnostima i većim izvorom klijenata. Podržavajući inovativne poslovne ideje, biznis sektor će moći da pronađe zajedničke interese i na taj način stvori prateće poslovne mogućnosti.

Uticaj na mlade ljude: Podrška OPENS19 inovativnim idejama projekata može pružiti mladim preduzetnicima mogućnost da postanu ekonomski nezavisni. OPENS19 će otvoriti nove mogućnosti mladima da steknu veštine, kompetencije i iskustva, učesvujući u inicijativama kroz obuke, volontiranje, stažiranje i umrežavanje. Na kraju, projekat obezbeđuje mladim ljudima priliku na razmene sa mladim ljudima iz drugih zemalja. Detaljan procenjeni budžet se nalazi u **annex 4.8.**